

BÀI 22

NHÂN DÂN HAI MIỀN TRỰC TIẾP CHIẾN ĐẤU CHỐNG ĐẾ QUỐC MỸ XÂM LƯỢC, NHÂN DÂN MIỀN BẮC VỪA CHIẾN ĐẤU VỪA SẢN XUẤT (1965 – 1973)

I. CHIẾN ĐẤU CHỐNG CHIẾN LƯỢC “CHIẾN TRANH CỤC BỘ

1. Chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của Mỹ ở miền Nam

- Sau thất bại của chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”, Mỹ chuyển sang chiến lược “Chiến tranh cục bộ” ở miền Nam và mở rộng chiến tranh phá hoại miền Bắc.
- Chiến tranh cục bộ được thực hiện bằng: lực lượng quân Mỹ, quân đồng minh của Mỹ và quân đội Sài Gòn.
- Biện pháp thực hiện:
 - + mở các cuộc hành quân tìm diệt vào căn cứ của Quân giải phóng
 - + mở hai cuộc phản công chiến lược mùa khô (đông-xuân 1965-1966 và 1966-1967)
 - + mở rộng chiến tranh phá hoại miền Bắc.

=> giành lại thế chủ động trên chiến trường, đẩy lực lượng vũ trang của ta về phòng ngự, làm cho chiến tranh lui dần dần.

2. Chiến đấu chống chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của Mỹ

*** Mặt trận chính trị:**

- Ở nông thôn: phong trào đấu tranh chống ách kìm kẹp của địch, phá “áp chiến lược” phát triển mạnh.
- Ở thành thị: các phong trào đấu tranh của công nhân, học sinh, sinh viên, ... đấu tranh đòi Mỹ rút về nước, đòi tự do dân chủ.

=> vùng giải phóng được mở rộng, uy tín của MT DTGP miền Nam VN được nâng cao trên trường quốc tế.

*** Mặt trận quân sự:**

- Chiến thắng Vạn Tường (8/1965), ta loại khỏi vòng chiến đấu 900 địch, bắn cháy hàng chục xe tăng, xe bọc thép, máy bay, ...=> mở đầu cho cao trào “Tìm Mỹ mà đánh, tìm nguy mà diệt” trên khắp miền Nam.
- Chiến dịch mùa khô thứ nhất (đông – xuân 1965 - 1966), ta chặn đánh địch mọi hướng, tiến công địch mọi nơi: loại khỏi vòng chiến đấu 104.000 địch, bắn rơi 1.430 máy bay.
- Chiến dịch mùa khô thứ hai (đông – xuân 1966 – 1967), quân ta loại khỏi vòng chiến đấu 151.000 địch, bắn rơi 1.231 máy bay.

*** Kết quả:**

- Vùng giải phóng của ta được mở rộng, uy tín của Mặt trận Dân tộc giải phóng Miền Nam lên cao.
- Cương lĩnh của Mặt trận được 41 nước, 12 tổ chức quốc tế, 5 tổ chức khu vực ủng hộ.
- Cuộc Tổng tấn công và nổi dậy xuân 1968 của quân và dân miền Nam, đánh dấu sự thất bại của chiến lược “Chiến tranh cục bộ”

3. Cuộc tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968

- Ý nghĩa:

- + Làm lung lay ý chí xâm lược của quân Mỹ, buộc Mỹ phải tuyên bố “phi Mỹ hóa” chiến tranh xâm lược => thừa nhận thất bại của *Chiến tranh cục bộ*.
- + Chấm dứt không điều kiện chiến tranh phá hoại miền Bắc
- + Chấp nhận đến Pari bàn về chấm dứt chiến tranh ở Việt Nam
- + Mở ra bước ngoặt cho cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

II. MIỀN BẮC VỪA CHIẾN ĐẤU CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI LẦN THỨ NHẤT CỦA MỸ, VỪA SẢN XUẤT VÀ LÀM NGHĨA VỤ HẬU PHƯƠNG (1965 – 1968)

1. Mỹ tiến hành chiến tranh bằng không quân và hải quân phá hoại miền Bắc

*** Âm mưu của Mỹ:**

- Phá tiềm lực kinh tế, quốc phòng, công cuộc xây dựng CNXH ở miền Bắc.
- Ngăn chặn nguồn chi viện ở từ bên ngoài vào miền Bắc và từ miền Bắc vào miền Nam.

- Làm lung lay ý chí chống Mĩ của nhân dân ta

*** Biện pháp thực hiện:**

- Thực hiện chiến tranh phá hoại miền Bắc bằng không quân và hải quân.

+ 5/8/1964, dựng lên “sự kiện Vịnh Bắc Bộ”, Mĩ cho máy bay ném bom ở cửa sông Gianh, Vinh-Bến Thủy, Lạch Trường, Hòn Gai.

+ 7/2/1965, Mĩ cho máy bay ném bom bắn phá Đồng Hới, đảo Cồn Cỏ, ...

2. Miền Bắc vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại, vừa sản xuất và làm nghĩa vụ hậu phương

II. CHIẾN ĐẤU CHỐNG CHIẾN LƯỢC “VIỆT NAM HÓA CHIẾN TRANH” VÀ “ĐÔNG DƯƠNG HÓA CHIẾN TRANH” CỦA MĨ (1969 – 1973)

1. Chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” của Mĩ

- Chiến lược Việt Nam hóa chiến tranh:

+ Sau thất bại của chiến lược “Chiến tranh cục bộ”, Mĩ chuyển sang chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” và mở rộng chiến tranh ra toàn Đông Dương.

+ Chiến tranh cục bộ được thực hiện bằng lực lượng quân đội Sài Gòn, có sự phối hợp với quân Mĩ, do cố vấn Mĩ chỉ huy.

- Biện pháp thực hiện:

+ Rút dần quân Mĩ và quân đồng minh, tăng lực lượng quân đội Sài Gòn.

+ Mở rộng xâm lược Campuchia, tăng cường chiến tranh ở Lào.

+ Thỏa hiệp với Trung Quốc, hòa hoãn với Liên Xô để chế sự giúp đỡ của các nước này đối với cuộc kháng chiến của nhân dân ta.

2. Cuộc chiến đấu chống chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” của Mĩ

* Mặt trận chính trị:

- Ngày 6/6/1969, Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam thành lập, đã được 23 nước công nhận, 21 nước đặt quan hệ ngoại giao.

- 24-25/4/1970: Hội nghị cấp cao 3 nước Đông Dương họp Hội nghị biểu thị quyết tâm đoàn kết nhân dân ba nước chống Mỹ.

- Ở các thành thị, phong trào đấu tranh của các tầng lớp nhân dân và sinh viên, học sinh nổ ra liên tục, đặc biệt ở Sài Gòn, Huế, Đà Nẵng, phong trào phá “Áp chiến lược”, chống “bình định” ở nông thôn ra nhiều nơi.

* Mặt trận quân sự

- Từ tháng 30/3 – cuối 6/1972, quân ta mở cuộc tiến công chiến lược đánh vào Quảng Trị, sau đó phát triển khắp miền Nam:

+ chọc thủng 3 phòng tuyến mạnh nhất của địch là Quảng trị, Tây Nguyên, Đông Nam Bộ.

+ loại khỏi vòng chiến đấu 20 vạn địch, giải phóng vùng đất đai rộng lớn và đông dân.

=> Giáng đòn nặng nề vào chiến lược VN hóa chiến tranh buộc Mĩ phải tuyên bố “Mĩ hóa” trở lại chiến tranh xâm lược (tức là thừa nhận sự thất bại của “Việt Nam hóa chiến tranh”)

IV. MIỀN BẮC KHÔI PHỤC VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, CHIẾN ĐẤU CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI LẦN THỨ HAI CỦA MĨ VÀ LÀM NGHĨA VỤ HẬU PHƯƠNG (1969 – 1973)

1. Miền Bắc khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội

2. Miền Bắc vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại, vừa sản xuất và làm nghĩa vụ hậu phương

* Chiến thắng Điện Biên Phủ trên không:

- 16/4/1972, Nixon chính thức tiến hành chiến tranh phá hoại miền Bắc lần 2.

- Từ 18 đến 29/12/1972, Nixon mở cuộc tập kích chiến lược bằng máy bay B52 vào Hà Nội, Hải Phòng và các thành phố lớn .

- Kết quả: Quân và dân ta bắn rơi 81 máy bay, bắt sống 43 phi công Mỹ.

- Ý nghĩa: Thắng lợi được coi như trận “Điện Biên Phủ trên không”, buộc Mỹ phải tuyên bố ngừng hẳn ném bom miền Bắc (15/1/1973) và ký Hiệp định Pari (27/1/1973).

V. HIỆP ĐỊNH PARI NĂM 1973 VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM

**** Nội dung của Hiệp định Pari:***

- Hoa Kỳ và các nước cam kết tôn trọng độc lập, chủ quyền thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam.
- Hai bên ngừng bắn ở miền Nam, Hoa Kỳ cam kết chấm dứt mọi hoạt động chống phá miền Bắc Việt Nam.
- Hoa Kỳ rút hết quân đội của mình và các nước đồng minh, cam kết không dính líu hoặc can thiệp vào nội bộ của miền Nam Việt Nam.
- Nhân dân miền Nam tự quyết định tương lai chính trị thông qua tổng tuyển cử tự do.
- Các bên thừa nhận thực tế miền Nam VN có hai chính quyền, hai quân đội, hai vùng kiểm soát và ba lực lượng chính trị
- Hai bên trao đổi tù binh và dân thường bị bắt
- Hoa Kỳ cam kết đóng góp vào việc hàn gắn vết thương chiến tranh ở VN và Đông Dương, thiết lập quan hệ bình thường cùng có lợi với VN

**** Ý nghĩa của Hiệp định Gionevơ:***

- Hiệp định Gionevơ là văn bản pháp lí quốc tế ghi nhận các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân các nước Đông Dương, được các cường quốc cùng các nước tham dự Hội nghị cam kết tôn trọng.
- Đánh dấu thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân Việt Nam, song chưa trọn vẹn vì mới giải phóng được miền Bắc.
- Pháp buộc phải chấm dứt chiến tranh xâm lược Đông Dương, rút hết quân đội về nước; đế quốc Mỹ thất bại trong âm mưu kéo dài, mở rộng, quốc tế hoá chiến tranh xâm lược Đông Dương.